

Asia: VN/2080/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle vaarallisten aineiden kuljetuksesta Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Ei lausuttavaa

Ei lausuttavaa - toteaminen

-

Lausuttavaa

Yleisiä huomioita esityksestä

Puolustusministeriö on pyytänyt Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta lausuntoa asiakohdan luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:n pelastustoimi ja varautuminen vastuualue antaa asiassa seuraavan lausunnon.

Soveltamisala

-

Säännökset valmiutta kohotettaessa ja poikkeusoloissa

-

Tilapäinen säilytys

VAK-lakiluonnoksen 6 luvun ”Tilapäinen säilytys” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI toteaa, että asiaa on käsitelty luonnoksessa laajasti ja kaikkiaan hyvin. Näkemyksemme mukaan pelastustoimelle tulisi järjestää mahdollisimman vaivaton pääsy vaarallisen aineen tilapäiselle säilytyspaikalle onnettomuuden tai siihen verrattavan tilanteen varalta ja kaikkiaan pyrkiä turvaamaan tehokkaan pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä jo etukäteistoimin kohteessa. Mainittuihin toimintaedellytyksiin jo aiemmin mainittujen lisäksi kuuluvat esimerkiksi riittävän leveiksi ja kantaviksi mitoitettut ajoväylät pelastustoimen raskaalle kalustolle perille saakka. Lisäksi mainittuihin kohteisiin tulisi turvata keskeytymätön ja riittävä sammutusveden saanti. Pelastuslaki 48 §

tarkoittamissa suuronnettomuusharjoituksissa esimerkiksi satama-alueella ja ratapihoilla on todettu tällaisia tarpeita.

Turvatoimet

VAK-lakiluonnoksen 4 luvun ”Kuljetuksen ja kuljetusvälineen turvallisuusvaatimukset” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää tärkeänä erityisesti 18 § ”Ohjeet ja varusteet onnettomuuden ja vaara- tai hätätilanteen varalta”. Lakiluonnoksessa mainittu mahdollisuus antaa tarkempia määräyksiä on tärkeä. Mainittuja tilanteita varten miehistölle tulisi olla määriteltynä mahdollisimman yksiselitteiset turvallisuus- ja toimintaohjeet sekä tarvittavat varusteet. Lisäksi olisi tarpeen määrittää tarvittava ja säännönmukaisesti toistuva miehistön turvallisuuskoulutus onnettomuus-, vaara- ja hätätilanteiden varalta.

Osapuolten velvollisuudet

VAK-lakiluonnoksen 15 ja 16 lukujen osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI kiinnittää huomiota työnantajan velvollisuuteen huolehtia ammattitaitoisesta henkilöstöstä. Lakiluonnoksen 89 §:ssä ”PV-turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuus kaikissa kuljetusmuodoissa” käsitellään turvallisuusneuvonantajan nimeämisvelvollisuutta. Vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa menestyksellisten pelastus- ja torjuntatoimien toteuttamiseksi on tärkeää se, että pelastustoiminnan johtaja saa mahdollisimman nopeasti asiantuntija-apua erityisesti kyseisten aineiden tunnistamiseksi. Osassa mainittuja onnettomuuksia pelastustoiminnan johtajalla on edelleen ollut vaikeuksia saada asiantuntija-apua riittävän nopeasti. Näin ollen nykytilanne vaatisi kohennusta. Kohdan 91 §:ssä on todettu turvallisuusneuvonantajan tehtävät. Länsi- ja Sisä-Suomen AVI katsoo, että tehtävistä ei käy ilmi, olisiko turvallisuusneuvonantajan tarkoitus toimia myös edellä mainittuna tärkeänä pelastustoiminnan johtajan asiantuntija-apuna onnettomuustilanteessa.

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

Valvonta

-

Viranomaisten toimivalta

-

Sanktiot

-

Huomioita liitelaesta

-

Esityksen vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

-

Asetukset ja niiden vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin

-

Muita huomioita

Nyt lausunnolla olevan VAK-lakiluonnoksen 3 luvun ”Luokitus, merkitseminen ja kuljetustiedot” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI pitää mahdollisten onnettomuus- ja vaaratilanteiden varalta tärkeinä varsinkin 12 § ”Vaaratiedon merkitseminen” sekä 13 § ”Tiedot vaarallisesta aineesta ja muut kuljetusta varten tarvittavat tiedot”. Onnettomuustilanteessa pelastustoiminnan johtajan on mahdollisimman nopeasti saatava selville erityisesti vaarallisen aineen nimike ja määrä sekä sen keskeiset ominaisuudet, jotta pelastus- ja torjuntatoimet voidaan käynnistää työturvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen sekä samalla viivytyksettä ja tehokkaasti.

VAK-lakiluonnoksen 14 § ”Kuljetustietojen sähköinen muoto ja säilyttäminen” osalta Länsi- ja Sisä-Suomen AVI toteaa, että tiedot vaarallisesta aineesta ja muut oleelliset pelastus- ja torjuntatoimia tukevat tiedot tulisivat olla kaikissa olosuhteissa mukaan lukien mahdolliset sähköiset häiriötilanteet käytettävissä vaarallisten aineiden onnettomuustilanteessa.

Herranen Jussi
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirast

Laine Arto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto - Pelastustoimi ja varautuminen
vastuualue